

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 26. 9. 2002   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2006 do: 30. 9.2007

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

544

ZÁKON

z 10. júla 2002

o Horskej záchranej službe

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje zriadenie, postavenie a úlohy Horskej záchranej služby (ďalej len „horská služba“), práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb v súvislosti s bezpečnosťou osôb v horských oblastiach, práva a povinnosti prevádzkovateľov lyžiarskych tratí a prevádzkovateľov zariadení určených na osobnú lanovú dopravu a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Zriadenie horskej služby

(1) Zriaďuje sa horská služba ako štátna príspevková organizácia,¹⁾ ktorá na území vymedzenom týmto zákonom vykonáva záchrannú činnosť a plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

(2) Horská služba je zapojená finančnými vzťahmi²⁾ na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktoré vykonáva funkciu jej zriaďovateľa.³⁾

(3) Podrobnosti o organizácii horskej služby upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo.

(4) Sídлом horskej služby je Poprad.

(5) Horská služba spravuje podľa osobitného zákona⁴⁾ majetok vo vlastníctve Slovenskej republiky.

§ 2a

Záchranná činnosť

(1) Záchranná činnosť na účely tohto zákona je vyhľadávanie a vyslobodzovanie osoby v tiesni, poskytovanie prvej pomoci osobe v tiesni a jej preprava k najbližšiemu dopravnému prostriedku zdravotníckeho zariadenia, prípadne do zdravotníckeho zariadenia.

(2) Záchrannú činnosť podľa tohto zákona môže vykonávať len osoba s odbornou spôsobilosťou a zdravotnou spôsobilosťou.

§ 2b**Zriadenie a postavenie**

Národnej asociácie horských vodcov

(1) Zriaďuje sa Národná asociácia horských vodcov Slovenskej republiky (ďalej len „asociácia“) so sídlom v Starom Smokovci.

(2) Asociácia je samosprávna neštátna stavovská inštitúcia, ktorej poslaním je presadzovať a chrániť práva a oprávnené záujmy svojich členov a ochraňovať ich stavovskú česť, podieľať sa na zvyšovaní ich odbornej úrovne a plniť ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

(3) Asociácia je právnická osoba.

(4) Orgánmi asociácie sú predseda, predsedníctvo a snem asociácie. Snem asociácie je najvyšším orgánom asociácie, ktorý tvoria členovia asociácie. Predsedníctvo je výkonný orgán asociácie. Štatutárnym orgánom asociácie je predseda, ktorý tiež zastupuje asociáciu navonok. Predsedu a predsedníctvo volí snem. Predseda koná v mene asociácie. Podrobnosti o činnosti asociácie, práva a povinnosti členov asociácie ustanovujú predpisy asociácie, ktoré schvaľuje snem asociácie.

§ 2c**Pôsobnosť asociácie**

Asociácia najmä

- a) zastupuje svojich členov vo vzťahu k štátnym orgánom, orgánom územnej samosprávy a iným právnickým osobám,
- b) vykonáva odbornú prípravu osôb, ktoré vykonávajú horskú vodcovskú činnosť,
- c) vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie horskej vodcovskej činnosti,
- d) podieľa sa na zvyšovaní odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich horskú vodcovskú činnosť,
- e) oznamuje príslušnému orgánu štátnej správy osoby, ktorým zanikla platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie horskej vodcovskej činnosti,
- f) poskytuje informačné a poradenské služby,
- g) spolupracuje so štátnymi orgánmi pri tvorbe právnych predpisov týkajúcich sa horskej vodcovskej činnosti,
- h) spolupracuje s obdobnými právnickými osobami v zahraničí.

§ 2d**Horská vodcovská činnosť**

(1) Horská vodcovská činnosť je vedenie a sprevádzanie osôb v horskom a vysokohorskom prostredí mimo turistických chodníkov a trás

- a) na túrach chodeckých i lezeckých na skale, ľade a snehu alebo v kombináciách uvedených terénov,
- b) na skialpinistických alebo lyžiarskych túrach a pri zjazdoch v neupravovanom a hlbokom snehu.

(2) Horskú vodcovskú činnosť môže vykonávať fyzická osoba, ktorá má platné osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie horskej vodcovskej činnosti vydané asociáciou alebo zahraničnou právnickou osobou, ktorá je členom Medzinárodného združenia asociácií horských vodcov (UIAGM/IFMGA) so sídlom v Schwandvorsass v Švajčiarskej konfederácii.

(3) Odborná spôsobilosť alebo jej časť získaná v členskom štáte Európskej únie, v inom zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo v Švajčiarskej konfederácii sa uzná ako odborná spôsobilosť získaná podľa tohto zákona, ak žiadateľ doloží doklady o získaní odbornej spôsobilosti zodpovedajúce dokladom podľa tohto zákona a ich preklad do štátneho jazyka vyhotovený tlmočníkom podľa osobitného predpisu.

(4) Ak sa porovnaním dokladov predložených podľa odseku 3 preukáže rozdiel v odbornej spôsobilosti vyžadovanej podľa tohto zákona a odbornej spôsobilosti, ktorú má osoba, umožní sa osobe získať odbornú spôsobilosť alebo jej časť podľa tohto zákona. O neuznaní odbornej spôsobilosti alebo jej časti získanej v členskom štáte Európskej únie, v inom zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo v Švajčiarskej konfederácii vydá asociácia rozhodnutie. Proti rozhodnutiu možno podať opravný prostriedok na súd.

(5) Osvedčenie vydané alebo uznané asociáciou má platnosť tri roky od jeho vydania.

§ 3

Územná pôsobnosť horskej služby

Horská služba vykonáva činnosť v týchto horských oblastiach vrátane jaskýň a priepastí:⁵⁾

- a) Belianske Tatry,
- b) Malá Fatra,
- c) Nízke Tatry,
- d) Pieniny,
- e) Stredné Beskydy,
- f) Slovenský raj,
- g) Veľká Fatra,
- h) Vysoké Tatry,
- i) Západné Tatry.

§ 4

Úlohy horskej služby

(1) Horská služba v horských oblastiach najmä

- a) organizuje a vykonáva záchrannú činnosť pri záchrane osôb najmä v súčinnosti s leteckou záchrannou zdravotnou službou,
- b) poskytuje informácie súvisiace s bezpečnosťou osôb,
- c) umiestňuje a udržiava po prerokovaní s vlastníkom, správcom alebo užívateľom nehnuteľnosti v horskej oblasti (ďalej len „vlastník“) výstražné, informačné a iné zariadenia súvisiace s bezpečnosťou osôb,
- d) umiestňuje a udržiava po prerokovaní s vlastníkom zabezpečovacie zariadenia na nebezpečných úsekoch trás, ktoré určí,
- e) vykonáva opatrenia súvisiace s lavínovým nebezpečenstvom,
- f) podieľa sa na pátraní po nezvestných osobách,
- g) podieľa sa na požiadanie na zaistení bezpečnosti pri športových a iných podujatiach,
- h) vyjadruje sa k vyznačovaniu trás a k ich označovaniu,
- i) zabezpečuje prevádzku záchranných a ohlasovacích staníc horskej služby.

(2) Horská služba ďalej

- a) plní úlohy v rámci integrovaného záchranného systému,⁶⁾
- b) zabezpečuje odbornú spôsobilosť (§ 12),
- c) rozhoduje podľa osobitného zákona^{6a)} o uznaní odbornej spôsobilosti na výkon záchranej činnosti získanej podľa právnych predpisov členských štátov Európskej únie a zmluvných štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore,
- d) spolupracuje s orgánmi štátnej správy, s vyššími územnými celkami a obcami pri plnení úloh podľa tohto zákona,
- e) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti horskej záchrany, a zastupuje Slovenskú republiku v týchto medzinárodných organizáciách.

(3) Horská služba

- a) spolupracuje s občianskymi združeniami, inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré vykonávajú záchrannú činnosť v horských oblastiach,
- b) vykonáva školenie dobrovoľných záchranárov podieľajúcich sa na záchranej činnosti na základe dohody s horskou službou,
- c) zabezpečuje materiálno-technické vybavenie dobrovoľných záchranárov podieľajúcich sa na záchranej činnosti na základe dohody s horskou službou,
- d) podporuje činnosť občianskych združení vykonávajúcich záchrannú činnosť.

§ 5**Oprávnenia zamestnanca horskej služby**

(1) Zamestnanec horskej služby pri plnení úloh podľa § 4 a člen občianskeho združenia pri záchranej činnosti alebo preventívnej činnosti, ak je táto činnosť organizovaná horskou službou, je oprávnený

- a) vstupovať a vchádzať dopravnými prostriedkami horskej služby bez osobitného povolenia do horskej oblasti,
- b) používať osobitné poplachové zariadenia, signálne pištole a výbušniny určené na odstrel lavín,
- c) používať pri záchranej činnosti bezplatne a prednostne zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu,⁷⁾
- d) prekročiť na nevyhnutný čas a v nevyhnutnom rozsahu štátnu hranicu za podmienok ustanovených medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- e) vydávať pokyny týkajúce sa bezpečnosti osôb v horskej oblasti,
- f) nahliadať do knihy vychádzok a výstupov [§ 7 ods. 1 písm. c)] a vyžadovať z nej informácie,
- g) vyžadovať pri vykonávaní záchranej činnosti alebo pri pátraní po nezvestnej osobe preukázanie totožnosti osoby, ktorej sa záchranná činnosť alebo pátranie týka, alebo preukázanie totožnosti osoby v súvislosti s ukladaním pokút v blokovom konaní podľa tohto zákona.

(2) Zamestnanec horskej služby pri výkone svojich oprávnení sa preukazuje služobným preukazom horskej služby.

(3) Horská služba spracúva osobné údaje osôb podľa odseku 1 písm. g) v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa pobytu.⁸⁾

§ 6**Obmedzenie práv k nehnuteľnostiam**

(1) Vlastník je povinný umožniť vstup zamestnancom horskej služby, prípadne vjazd dopravným prostriedkom na nehnuteľnosti pri plnení úloh podľa tohto zákona; je takisto povinný strpieť umiestnenie výstražných, informačných a iných zariadení súvisiacich s bezpečnosťou osôb a umiestnenie zabezpečovacích zariadení. Horská služba dbá na to, aby sa čo najmenej zasahovalo do práv a právom chránených záujmov vlastníka.

(2) Obvodný úrad rozhoduje o primeranej náhrade⁹⁾ za obmedzenie podľa odseku 1, ak v tejto veci nedôjde k dohode medzi vlastníkom a obvodným úradom.

§ 7**Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb, ktoré poskytujú ubytovacie služby alebo stravovacie služby**

(1) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje ubytovacie služby v horskej oblasti, je povinná

- a) poskytnúť ubytovanie alebo prístrešok osobe, ak v dôsledku náhleho zhoršenia počasia, pôsobenia iných prírodných živlov, v dôsledku úrazu alebo iného náhleho zhoršenia zdravotného stavu je ohrozený jej život alebo zdravie,
- b) ohlásiť bezodkladne horskej službe informácie o osobe, ktorej sa poskytlo ubytovanie alebo prístrešok podľa písmena a),
- c) viesť knihu vychádzok a výstupov, ktorá obsahuje meno a priezvisko osoby, čas odchodu a predpokladaného príchodu a trasu vychádzky, túry alebo výstupu,
- d) oznámiť horskej službe nezvestnú osobu, ktorá je ubytovaná v jej zariadení.

(2) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje ubytovacie služby alebo stravovacie služby v horskej oblasti, je povinná

- a) poskytnúť prvú pomoc v prípade ohrozenia života alebo zdravia a zabezpečiť odbornú lekársku pomoc,
- b) zriadiť na všeobecne prístupnom a viditeľnom mieste vývesnú tabuľu, na ktorej uverejňuje pokyny horskej služby a iné údaje týkajúce sa bezpečnosti osôb v horskej oblasti.

§ 8**Povinnosti a oprávnenia prevádzkovateľa lyžiarskej trate a prevádzkovateľa zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu**

(1) Prevádzkovateľ lyžiarskej trate je povinný

- a) vydať a na viditeľnom mieste umiestniť pravidlá správania sa na lyžiarskej trati, ktoré je povinný každý dodržiavať,
- b) označiť viditeľne lyžiarsku trať a stupeň jej náročnosti,
- c) zabezpečiť zjazdnosť a bezpečnosť označenej lyžiarskej trate počas prevádzkového času zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu,
- d) zabezpečiť pri úraze na lyžiarskej trati prvú pomoc a podľa potreby prepravu zranenej osoby do miesta, kde sa jej poskytne neodkladná zdravotná starostlivosť.

(2) Prevádzkovateľ lyžiarskej trate je oprávnený zakázať činnosť na lyžiarskej trati osobe, ktorá nedodržiava pravidlá správania sa na lyžiarskej trati.

(3) Prevádzkovateľ zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu je povinný pri záchranej činnosti umožniť bezplatne prednostnú prepravu osôb podľa § 5 ods. 1 a zamestnancov iných záchranných služieb a zachraňovaných osôb na zariadení určenom na osobnú lanovú dopravu, ak to umožňujú prevádzkové podmienky, a to aj mimo prevádzkového času.

(4) Vzor pravidiel správania sa na lyžiarskej trati a podrobnosti o označovaní lyžiarskej trate ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 9

Povinnosti organizátorov podujatí

Organizátor športového a iného podujatia v horskej oblasti, pri ktorom môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia, je povinný najmenej tri dni pred jeho konaním ohlásiť horskej službe zameranie a miesto konania podujatia a v prípade potreby prerokovať s horskou službou bezpečnostné opatrenia.

§ 10

Povinnosti právnickej osoby a fyzickej osoby, ktorá prevádzkuje rozhlasové vysielanie alebo televízne vysielanie

Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá prevádzkuje rozhlasové vysielanie alebo televízne vysielanie, je povinná na požiadanie horskej služby bezplatne poskytnúť nevyhnutný čas na odvysielanie oznámenia súvisiaceho s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti.

§ 11

Práva a povinnosti osôb v horskej oblasti

(1) Osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti, má právo požadovať od horskej služby, právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá poskytuje ubytovacie služby alebo stravovacie služby v horskej oblasti, bezplatné informácie súvisiace s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti.

(2) Osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti, je povinná

- a) dodržiavať pokyny horskej služby, riadiť sa výstražnými, informačnými a inými zariadeniami súvisiacimi s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti,
- b) správať sa tak, aby neohrozovala vlastný život, zdravie a majetok alebo život, zdravie a majetok iných osôb,
- c) ohlásiť bezodkladne horskej službe poškodenie zdravia alebo nezvestnosť inej osoby v horskej oblasti,
- d) zapísať sa pred začatím vychádzky, túry alebo výstupu do knihy vychádzok a výstupov,
- e) uhradiť horskej službe náklady spojené s výkonom záchranej činnosti alebo s pátraním, ktoré sa jej týkajú.

§ 12

Odborná spôsobilosť a zdravotná spôsobilosť

(1) Odborná spôsobilosť je súhrn teoretických vedomostí a praktických schopností, ktoré sú potrebné na riadny výkon záchranej činnosti.

(2) Odborná spôsobilosť sa získava špecializovanou prípravou a úspešným vykonaním skúšky pred odbornou komisiou, ktorej členov vymenúva riaditeľ horskej služby.

(3) Žiadateľovi, ktorý úspešne vykonal skúšku, vydá horská služba osvedčenie o odbornej

spôsobilosti na výkon záchranej činnosti.

(4) Žiadosť o vykonanie špecializovanej prípravy a skúšky obsahuje meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu žiadateľa a druh záchranej činnosti, na ktorú odbornú spôsobilosť žiada. Žiadateľ k žiadosti priloží doklad o zdravotnej spôsobilosti podľa odseku 9 a doklad o skončení kurzu prvej pomoci organizovanom Organizáciou medzinárodného Červeného kríža.

(5) Žiadosť o vykonanie špecializovanej prípravy a skúšky môže podať aj právnická osoba za osoby, ktoré sú k nej v pracovnoprávnom vzťahu alebo členskom vzťahu.

(6) Žiadateľ o vykonanie skúšky môže opakovať skúšku iba raz na opravnej skúške; ak nevyhovie na opravnej skúške, môže vykonať novú skúšku až po opakovanom absolvovaní špecializovanej prípravy.

(7) Odborne spôsobilá osoba je povinná každých 24 mesiacov zúčastniť sa školenia a po jeho skončení absolvovať preskúšanie; ak sa školenia nezúčastní alebo nevyhovie na preskúšaní, stratí odbornú spôsobilosť. Osoba, ktorá stratí odbornú spôsobilosť, je povinná bezodkladne odovzdať horskej službe osvedčenie o odbornej spôsobilosti na výkon záchranej činnosti.

(8) Špecializovaná príprava a školenie osoby, ktorá nie je zamestnancom horskej služby, sa vykonáva za úhradu nákladov.

(9) Zdravotná spôsobilosť na výkon záchranej činnosti sa preukazuje lekárskeym posudkom podľa osobitného zákona.¹⁰⁾

(10) Druhy záchranných činností, obsah a rozsah špecializovanej prípravy, skúšky, školenia a preskúšania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 12a

Dozor

Dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom vykonáva obvodný úrad.

§ 13

Priestupky

(1) Porušenie povinností ustanovených v § 6 ods. 1, § 8 ods. 1 písm. a), § 9, § 11 ods. 2 písm. a) až d) a § 12 ods. 7 je priestupok, za ktorý možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

(2) Pokutu za priestupky podľa odseku 1 môžu v blokovom konaní ukladať aj poverení zamestnanci horskej služby.

(3) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

(4) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje osobitný zákon.¹¹⁾

§ 14

Iné správne delikty

(1) Obvodný úrad môže uložiť právnickej osobe a fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie povinností ustanovených v § 6 ods. 1, § 7, § 8 ods. 1 a 3, § 9 a 10 pokutu do 100 000 Sk.

(2) Pri určení pokuty sa prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa obvodný úrad dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(4) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

(5) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹²⁾

§ 15

Spoločné ustanovenie

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „Horská služba Tatranského národného parku“ rozumie sa tým „Horská záchranná služba“.

§ 16

Prechodné ustanovenie

Správa majetku štátu, ktorý bol ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona v užívaní Tatranskej horskej služby Štátnych lesov Tatranského národného parku a ktorý je určený na záchrannú činnosť, prechádza zo Štátnych lesov Tatranského národného parku na horskú službu.

§ 16a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2006

(1) Doklad o odbornej spôsobilosti na záchrannú činnosť vydaný do 31. decembra 2005 sa považuje za osvedčenie o odbornej spôsobilosti na výkon záchranej činnosti vydané podľa tohto zákona.

(2) Odborne spôsobilá osoba, ktorej bol vydaný doklad o odbornej spôsobilosti na záchrannú činnosť do 31. decembra 2005, je povinná zúčastniť sa školenia a absolvovať preskúšanie podľa tohto zákona prvýkrát do 31. decembra 2007, inak stratí odbornú spôsobilosť.

(3) Ustanovujúci snem asociácie zvolá výkonný orgán Národnej asociácie horských vodcov Slovenskej republiky založenej podľa osobitného zákona tak, aby sa uskutočnil najneskôr do 30. apríla 2006. Prvé zasadnutie snemu do zvolenia orgánov asociácie vedie predseda Národnej asociácie horských vodcov Slovenskej republiky.

(4) Platnosť dokladu o odbornej spôsobilosti na výkon horskej vodcovskej činnosti vydaného do 31. decembra 2005 končí 31. decembra 2006.

§ 17

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
- 2) § 21 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.
- 3) § 21 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.
- 4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
- 5) Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
- 6) Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
- 6a) Zákon č. 477/2002 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 7) § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 183/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na zariadenia určené na osobnú lanovú dopravu.
- 8) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z. Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 9) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov.
- 10) § 16 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
§ 38 ods. 10 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.
- 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

